

Personerna från vänster bör vara Otto, Walborg, Linnea, Nisse, Edvard, Henning, Elias, mor Katarina, Greta (med killingen) och Märta.

Kortet är enligt Nisse taget av Siv Rydberg en dag våren 1931 när man stökade med lagårdstvätt. Några av tjejerna har hunnit ta av sig plåggena och kammat håret, Henning har slips och kostym, han var nog inte med i lagårn utan körde kanske som bilchaufför åt Lithanders i herrgårn. Märta längst till höger hade sen länge varit lillpiga i en granngård till Klöstanäs och var nog hitkallad för fotograferingen, hon ser inte heller ut att vara lagårdsklädd.

Så här skrev Karin i Bringåsen till blivande fästmannen Nisse samma dag som hon fick tidningen Husmodern med posten. Nisses svar kom några dar senare.

Bringåsen 2 sept 1931

..... Älsklingen min, jag har fått se ditt kära välbekanta anlete i tidningspressen i kväll du, det måste jag nu tala om allra först fast det egentligen inte är största anledningen till att jag skriver. Joo du, vännen min så är det, och det i en Stockholmstidning som går ut i jätteupplaga över allt Sveriges land. När jag öppnade ett med posten anlant trycksvärtsdoftande nytt exemplar av "Husmodern", möttes min nyhetstörstande blick av välbekanta ansikten. Det var du och din mor och dina syskon på ett trevligt foto som jag aldrig sett förr. Undra på att jag blev glad. Hör du, du, Nisse lilla, vem tog väl det kortet? Och när? Det måste vara alldeles nytaget? Du vet, jag är nästan lite' nyfiken jag. – Det fanns text också till bilden och den anförtrorde en Husmodersläsande allmänhet att ni var utmärkta människor allihop. Och jag, ja jag läste och nickade och instämde av fullaste hjärta förstås.

Klöstanäs 7 sept 1931

..... Ja jag förstår att du törstar efter lite nyheter angående den där olycksaliga bilden du råkade se i tidningen. Det var ju roligt o se att du uppmärksammade en sådan småsak, jag har själv haft äran att skåda mitt fula anlete i nämnda tidning så den är inte så fasligt främmande för mej heller. Det är Siv Rydberg som tagit det där kortet och det är inte så värst nytt heller, det togs i våras, just den dagen då dom höll på skura och gjorde lite snyggt i lagårn, så det var nästan underligt att så smutsiga gubbar fastnade på plåten, det trodde jag knappast då.

Tidningen som Karin fick ögonen på har jag efter lite forskning fått en kopia av som ser ut som följer:

LIVETS SMÅ DRAMER

Nio av de femton barnen Nilsson samlade kring mor utanför ladugården.

Det är kvinnornas förtjänst,

I Tyskland ha ett par socialt kunniga kvinnor gjort en undersökning av familjelivet sådant det ter sig just nu (en motsvarande undersökning har ju Husmodern gjort ett par gånger i år för sina läsares räkning). De ha utgett en bok om resultatet. Det är en mängd familjer, som där i korthet skildras, deras kamp för existensen, deras sammanhållning trots allt. Det kan vara värt att böra, vad författarna fastställa: »När familjen trots tryckande nöd håller samman, så beror det alltid på husmodrarnas tapperhet, ansvarskänsla och starka moraliska ryggrad.»

För övrigt visar statistiken för Tyskland samma utveckling som i Stockholm: de barnlösa äktenskapens antal ökas. Av 180 gifta män äro nu i genomsnitt 28 barnlösa. De flesta familjer ha bara ett barn. Bara 8 proc. av äktenskapen uppvisa så mycket som tre barn.

Änka med 14 barn,

Mot denna bakgrund ter det sig så mycket mer imponerande, när ett äkta par tar ansvaret för en stor barnskara. Våra bilder visa sådana familjer: i ena fallet är det 14, i det andra 15 blomstrande barn.

Familjefadern i den sjuttonhövade familjen heter Nils Nilsson och bor i Lit, Jämtland. Han utövar bondens tunga och otacksamma yrke. De 15 barnen har hans maka uppfostrat till utmärkta människor. Tre äro gifta, men ännu bo 11 hemma. I den famil-

jen håller bara tvätten på i tre veckor!

I den andra familjen har man 14 barn. Sedan ett år tillbaka är hustrun, fru Betty Rönberg i Älmhult, ensam om att försörja sig och de sina. Fem av barnen äro ännu i skollåldern, och de fem försörjer hon med konstvävnad utan någon hjälp från vare sig stat eller kommun. Den kvinnans kamp betyder ett livets drama så gott som något.

Den enda semester hon under 25 år fått vara med om, var när Husmodern lät henne få en månads gratisvistelse på sitt vilohem.

Dekadans,

För kontrastens skull kan det vara mycket effektivt att från dessa händelser blicka ut till en värld, som inte ens tycks ha skamkänsla. Vi påminde i ett tidigare nr av Husmodern om att s. k. passionsbrott inte omges av någon sympati i Norden, men så mycket mer i Södern. Nyligen var det en fransk fröken, som i Schweiz helt kallblodigt sköt ner sin älskade, därför att han inte ville skilja sig från sin fru och gifta sig med henne. När denna dam kom till Paris, blev hon mottagen med förtjusning, fick lyckönskningstelegram för att hon frikänds och — giftermålsanbud i hundratal. Den psykologiska anledningen till det sistnämnda får väl sökas i att folk förväxlar brutalitet

med lidelsefullhet. Eller hur skall man eljes förklara att just de som begått »mord av passion» bli hyllade av perversa individer av motsatta könet? Styrmannen från Kalevipoeg, som mördade den där kvinnan ombord, fick ju mottaga blomsterhyllningar av svenska kvinnor, ja, själve den ohygglige mångmördaren i Düsseldorf fick ju, sägs det, en blomsterbukett från Sverige.

Herr och fru Rönberg med sin barnskara, som fru R. numera måste ensam dra försorg om.

Är undergöraren Zeileiss' tid redan förbi?

Är det någon, som numera talar om Zeileiss, »undergöraren i Gallsbach»? Det tycks ha blivit alldeles tyst omkring honom, tyst som det redan förut är om Coué och andra förut lika omskrivna undergörare. Ty ni minns ju Coué? Det var en utan tvivel mycket hyggelig gubbe, som säkerligen botade många människor. Han fick lärjungar i mängd, som använde hans system, men både lärjungarna och systemet äro redan försvunna. Och, som sagt, tyckas icke Zeileissinstituten gå samma väg?

Även för en lekman förefaller detta öde rätt förklarligt. Dessa undergörarens makt tycks bero på en stark suggestion, men suggestionen varar bara till en tid, framför allt kanske därför att de, som kunna bli botade, äro en särskild sorts människor. Ty har ni gett akt på vari »underverkens» både i Lourdes, hos Coué och hos Zeileiss framför allt består? I att krymplingar kastat sina kryckor, lama börjat gå igen. Nåväl, läs t. ex. Selma Lagerlöfs »Paradisfågeln», och ni får en utmärkt lektion i hur ett sådant underverk tillgår. Den lilla flickan med det lama benet blev botad genom att hon

(Forts. å sid. 62.)

DIAMANT-RENOVATOR

Säg bara 333...
och Ni får av Eder handlande den modernaste nyansen i läderfärgen

Diamant-Renovator
som gör Eder gamla skor till nya som genom trolleri. 48 olika färgnyanser att välja på utom guld och silver.
A.-B. SVENSK BLACKING-INDUSTRI, Örebro.

Häv Smärtan
på 3 sek. genom ny metod.

Här är en helt ny metod för behandling av liktornar och förhårdnader. En droppe häver alla smärtor. Ni kan använda tränga skodon, gå eller dansa obehindrat så länge som smärtan försvinner. Verkar som lokalbedövning.

Liktornar skrumplar och lossnar. Ni petar bort dem med fingrarna. Ingen riskabel skärning. Lika verksamt på varje slags åldrig så gammal och smärtlös liktorn eller förhårdnad.

Består "Gets-it". Ni blir nöjd. Pris kr. 1:40

GETS-IT

Livets små dramer. (Forts. fr. sid. 26.)

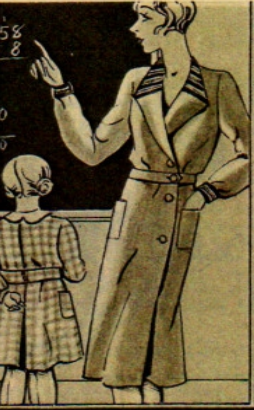
glömde sin lamhet för att springa efter den vackra fågeln. Det organiska fel, som en gång orsakat lamheten, hade väl i förväg botats av sig självt; nu var det endast nerverna, som behövde en »suppstramare». Och det är en sådan, dessa undergörare ge genom sin plötsliga våldsamma vädjan till patientens tro.

En yrkesman, den kände stockholmsläkaren dr *James Heyman*, bekräftar våra förmodanden om undergörarens framgång och nedgångstid med följande ord:

Den s. k. undergörarens understundom obestridda förmåga att bringa hjälp åt mer eller mindre sjuka människor beror till allra största delen på hans personliga inflytande på patienten, framförallt på hans förmåga, att ingiva denne tilltro till behandlingens effekt. Den metod eller det system, som därvid kommer till användning, är en understödande faktor av oftast mycket underordnad betydelse. Systemet resp. metoden dör med undergöraren eller dessförinnan i de icke ovanliga fall, där geschäftintresset alltför märkbart undantränger intresset för den sjuke. I händerna på s. k. efterföljare hava alla dessa system efter kort tid visat sig värdelösa, om icke undergöraren är odödlig, såsom t. ex. den heliga källan i Lourdes.

Pälsgarnityret ger karaktär
(Forts. fr. sid. 17.)

tiösa promenadkapporna och de för

Jawe
SKYDDSROCKAR

DE MEST PRAKTISKA ÄVEN I SKOLARBETET.

BRUKAR NI KÄNNA OBEHAG EFTER MÅLTIDERNÄ?

När så är fallet, beror det helt enkelt på att överskottssyra i Eder mage ligger hinder i vägen för en normal matsmältning. Om det förhåller sig så, kan Ni icke till fullo utnyttja den inmundigade maten och Ni löper allvarlig risk för att bli sjuk och få känna svåra magvärter. Om Ni negligerar detta tidiga tecken på annalkande dyspepsi, kommer Ni att härigenom giva upphov till mycket lidande för Eder. Befria Eder från detta hotande onda — tag litet Biserirte Magnesia, det pålitliga läkemedlet mot matsmältningsbesvär. Biserirte Magnesia neutraliserar den skadliga syran i samma ögonblick som det kommer ner i Eder mage. Det hejdar ögonblickligen varje spår av jäsnings-, gasbildnings- och smärtor. Försök det! Ni kan köpa det på apoteket i dag för kr. 1:40 i pulverform eller kr. 1:75 i tablettform. Redan första gången Ni tager in därav, känner Ni, att Ni fått någonting, som verkligen gör Eder gott i positiv mening.

Artikeln som bl a handlar om Klöstanäsfamiljen innehåller som synes filosofiska betraktelser, vars innehåll över tid i den här veckotidningen nyligen har studerats i journalistutbildningen på Södertörns högskola. När jag googlade efter Husmodern dök det här arbetet upp. Jag har klippt ut deras abstract som kan ge en liten beskrivning av vilka uppbyggliga skrifter våra kvinnliga förfäder ägnade sig åt på sin fritid.

Man bör observera att de här åren omkring 1931 låg mitt i den stora depressionen. Det hade varit börskrasch i New York 1929, vilket troligen fick Henning att åka hem. Lite senare 1932 kollapsade Ivar Kreugers företagsimperium, och det är nog troligt att dom här händelserna även påverkade familjen Nilssons avflyttning från Klöstanäsjordbruket redan på våren året därpå.

Abstract

Detta arbete syftar till att undersöka den numera nedlagda tidskriften Husmoderns innehållsmässiga utveckling från första numret 1917 till sista numret 1988.

Vad vi har tittat specifikt på är hur skildringen av kvinnan i text och bild förändrades från decennium till decennium och därigenom hur "idealkvinnan" framställdes i en viss tidsperiod.

Detta har genomgående relaterats till den rådande tidsandan och samhällsklimatet, hur representationen av kvinnan såg ut vid en viss tidpunkt och hur Husmodern eventuellt påverkades av allehanda förändringar ute i samhället som på ett eller annat vis inverkade på kvinnans sociala ställning.

Husmodern riktade sig till medelklassens husmor i staden. Den idealkvinna som framkommer i de första årgångarna inte bara speglar utan också skapar och upprätthåller ett borgerligt ideal. Från att som kvinna stå ensam med ansvaret för hemmet, dyker senare paret upp, som delar på ansvaret. Kvinnan går från att enbart beskrivas i typiskt kvinnliga egenskaper till att bli mer nyanserad. Tidningen går från att ägna större delen åt kvinnans särart till en livlig diskussion kring det socialt skapade könet. Samhället förändras av moderniseringen och de tekniska utvecklingarna och Husmodern tvingas följa med. I innehållet kan man skönja både medhåll och motstånd till förändringarna. Den behåller dock inslagen kring husmorssysslor och tidningen är in i det sista, fylld med tips och råd kring det praktiska hushållsarbetet.

